

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၁၅ သီ, ၂၀၂၁ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 20-247-11

**မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ- ဖဲဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤ မ့ၢ်ပိၢ်ပိၢ်ဖးထီၣ်အယံ
သဝိဖိဟံၣ်ခွါတဂၤဘၣ်ဒိ, လါအီကူး ၂၀၂၁နံၣ်**

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးဖဲ ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ် ဖဲလါအီကူး ၂၀၂၁နံၣ်ပူၤ
န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအီကူး ၂၃သီ, ၂၀၂၁နံၣ် ဟါခိ ၁:၀၀ န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ် သဝိဖိတဂၤလၢအအိၣ် ဒိပူၤကရူၢ်ယါဘၣ် မ့ၢ်ပိၢ်
ဖဲထံးသွၣ်ထးထံကျိန့ၣ် တၢ်လီၤလၢအဘူးဒီး အ---သဝိန့ၣ်လီၤ. ဒိဖျါလၢ မ့ၢ်ပိၢ်ပိၢ်ဖးထီၣ်အယံ အခိၣ်လၢအထွဲတဒိဘၣ်ဒိ
ဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ ဖ--- တၢ်ဆါဟံၣ်ကသံၣ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤတလၢတလီၣ်ဘၣ်အယံ အဘၣ်လဲထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်
တဲၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝိဖိ အိၣ်လၢ ဟ--- သဝိတဖၣ် ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤ မ့ၢ်လၢ ပုၤတဒုးသ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ် တၢ်ဟံၣ်လီၤ
မ့ၢ်ပိၢ်အလီၢ်ဘၣ်အယံန့ၣ်လီၤ.¹

(၁) တပတီၢ်- တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကဲထီၣ်သးအကလုာ်	မ့ၢ်ပိၢ်ပိၢ်ဖးထီၣ်ကဲထီၣ်သး
တၢ်ကဲထီၣ်သးမုၢ်နံၣ်မုၢ်သီ	လါအီကူး ၂၃သီ, ၂၀၂၁နံၣ်
တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲ (သဝိ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရၣ်)	ထံးသွၣ်ထးထံကျိန့ၣ် ဘူးဒီး အ---သဝိ, ဒိပူၤကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤဖဲ လါအီကူး ၂၀၂၁နံၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆုၤဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤ
ပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲမုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၢ် KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤ
ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤ
လီၤဘၢအီၤလၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအထီၣ်အီၤ ဖဲပနီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်
ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

မံၤ	စီၤ၁---
သးနံၣ်	၃၇
မ့ၣ်/ ခွဲၤ	ခွဲၤ
ကလၢ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိယီဖိ အိၣ် / တအိၣ်	အိၣ်
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	ထူစံၢ်
တၢ်ဘျၢၣ်တၢ်ဘါ	ဘါသီခါ
တၢ်ဟံမ့ၣ်ဒါ/ လီၢ်လၢ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးဒူသဝီ	ဟ---သဝီ, ဒီပူၤကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢၣ်, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်

(၂) တပတီၢ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရှဲပုးပုၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတခါအံၤ တဆိဘၣ်တဆိတက့ၢ်.

သဝီဖိတဂၤ ဒုးသ့ၣ်ညါဘၣ် ကညီဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိ ဘၣ်ဃးမ့ၣ်ပိၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ် န့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဲသကိးတၢ်ဒီး ပုၤယီၢ်ဘၣ်မ့ၣ်ပိၢ်အပါဒီး အသကိးတနီၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ် ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲမ့ၣ်ပိၢ် တၢ်ကဲထီၣ် သးအဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

၂. ကွဲးနီၣ်ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

KHRG မၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်သံဒီးဒီး ပုၤလၢအယီၢ်ဘၣ်မ့ၣ်ပိၢ်အသကိးတဖၣ်လၢ အအိၣ်ဒီးအီၤဖဲမ့ၣ်ပိၢ်ပိၢ်ဖးထီၣ်အဆၢ ကတီၢ် ဒီးအသကိးတဖၣ်အံၤ မၤစၢၤအီၤဒီးက့ၤဆၢအီၤ ဆူသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤ တဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ပုၤယီၢ်ဘၣ် မ့ၣ်ပိၢ် အပါန့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးမ့ၣ်ပိၢ်ပိၢ်ဖးထီၣ်အဂ့ၢ် ဒီး တၢ်ကဲထီၣ်သးဒီး ပုၤတူၢ် ဘၣ်တၢ်အံၤဒဲလဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၃) တပတီၢ်- ဟ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်

ဟ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပွဲၤပွဲၤတက့ၢ်.

ဖဲ လါအီၣ်ကူး ၂၃သီ, ၂၀၂၁နံၣ် ဂီၤခီ ၁၀:၀၀ နံၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ် သဝီဖိတဂၤလၢအမံၤမ့ၢ် စီၤစ--- သးနံၣ်အိၣ် ၃၇နံၣ် အိၣ်တၢ်လီၤ ဟ--- သဝီ, ခိပူၤကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢ, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ် ယီၤဘၣ်မ့ၢ်ပိၢ်တဖျါန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်န့ၣ်ဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤသးကီၢ်ကးကရၢ (SAC) သးတဖၣ် ဆီလီၤမ့ၢ်ပိၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တချးတၢ်ကဲထီၣ်သးဒီးဘၣ် ဖဲဂီၢ်ခီအဆၢကတီၢ် န့ၣ် အ---သဝီဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဘူးဒီး ဟ---သဝီထံၣ်ဝဲ SAC သးတဖၣ်လ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဖဲန့ၣ်အယီၤ န့ၣ်ဝဲလၢ SAC သးတဖၣ်ဆီ လီၤမ့ၢ်ပိၢ်ဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ. စီၤစ--- ယီၤဘၣ်မ့ၢ်ပိၢ် ဖဲထိးသ့ၣ်ထးထံကျိန့ၣ် ဖဲအက့ၤဆူအဟံၣ်အဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ. ထံကျိအံၤ ဘူးဒီး အ---သဝီ, ခိပူၤကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢ, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ. (ထံကျိအံၤအိၣ်စီၤစုၤဒီးသဝီ ကအိၣ် ၁၅ မံးနံး) မ့ၢ်ပိၢ်ပိၢ်ဖးထီၣ်အယီၤအိၣ်ထွဲတခီဘၣ်ဒိဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲဂီၢ်ခီအဆၢကတီၢ် စီၤစ--- ဒီးအသကိးတဖၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ မ---သဝီ (သဝီအဂၤတဖျါလၢအဘူးဒီး ဟ--- သဝီ) ခိပူၤကရူၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ အဝဲသ့ၣ်သကိး ၁၅ဂၤ ဝံတၢ်ဖိတၢ်လံၤစးထီၣ်လၢ မ---သဝီတုၤ အ--- သဝီန့ၣ်လီၤ. ဖဲစီၤစ---က့ၤဆူ ဟ---သဝီအဆၢကတီၢ် အယီၤဘၣ်မ့ၢ်ပိၢ်ဖဲ ထိးသ့ၣ်ထးထံကျိကပၤန့ၣ်လီၤ. အက့ၤ ဆူအသဝီဒီး အသကိးလံၤဂၤဘၣ်ဆၢ အဝဲယီၤဘၣ်မ့ၢ်ပိၢ်ဒီး ဘၣ်ဒိထဲတဂၤဧၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခံ စီၤစ--- အသကိးတဖၣ်က့ၤဆူအီၤဆူ အ---သဝီတဘျီယီၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ ပုၤဆူအီၤလၢ ဖ---တၢ်ဆါဟံၣ် (ဖဲဖ---သဝီ သဝီအဂၤတဖျါလၢ အဘူးဒီးအ---သဝီ) ဒီးအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤဝဲလၢတၢ်ဆါဟံၣ် ဖဲ လါအီၣ်ကူး ၂၄သီ, ၂၀၂၁နံၣ် ဂီၤခီ ၃:၀၀ နံၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ ဖ---တၢ်ဆါဟံၣ် ကသံၣ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤ အိၣ်တလၢတလီၣ်ဘၣ်အယီၤ ဘၣ်တၢ် ဆူအီၤဆူ ယိၣ်နံၣ်ခိၣ်တၢ်လီၤ အိၣ်ဖဲ ဒ---သဝီ, ဘုအါဒါကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢ (ကလဲၤခီ ယိၣ်လီၤကျိဒီး လဲၤဆူကီၢ်ကီၣ် တဲၣ်အဂီၢ်)န့ၣ်လီၤ. ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (KNU) ကသံၣ်သရၣ်လၢ ဖ---သဝီ အိၣ်ဒီး စီၤဖ---တုၤအခီယီၤဆူ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်တစုန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီၣ်ကူး ၂၅သီ, ၂၀၂၁နံၣ် ဂီၤခီအဆၢကတီၢ် ကီၣ်တဲၣ်ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ် ဟ့ၣ်စီၤစ---တၢ်ပျဲလၢ ကလဲၤခီထံကျိဒီး ဘၣ်တၢ်ဆူအီၤဆူ တၢ်ဆါဟံၣ်ဖဲ မဲၢ်ဟီၤဆီးဝုၢ် လၢကကူၤစါယါဘျါသးဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သနံၣ်က့ ကီၣ်တဲၣ်ပုၤဘၣ်မ့ၢ် ဘၣ်ဒါ တပျဲပုၤကလဲၤဟံၣ်အံၤလၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်တကပၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်သရၣ်လၢ မဲၢ်ဟီၤဆီးတၢ်ဆါဟံၣ် ဒီၣ်တူၢ်အ ခိၣ်ထွဲတကဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီတၢ်စီၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ကရၢကရိ မၤစၢၤအီၤလၢတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကူၤစါယါဘျါသး ဖဲအထီၣ် တၢ်ဆါဟံၣ် လၢကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်ပုၤအဂီၢ်ဒီး မၤစၢၤစ့ၢ်ကိးအီၤလၢ တၢ်ကတိၤကျိၣ်ထံ ယီၤကျိၣ်ဆူ ကညီကျိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဖဲး ပထုဘၣ်အပူၤ အဝဲစံၣ်လီၤဘၣ် လၢတၢ်ဆါဟံၣ်ဒီး က့ၤဆူကီၢ်ပယီၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၂၀၂၁နံၣ် န့ၣ်အဘၣ်လဲၤဒုးနံၣ်ကဒါ အသးလၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤစ--- ဒီးအမါန့ၣ် အဖိအိၣ်သၢဂၤလီၤ. ခိဖျိလၢအဘၣ်ဒိဒီးမ့ၢ်ပိၢ်အယီၤ ကဖံးအိၣ်မၤအိၣ်တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၢ်ခိၣ်သးသမူ ဆူညါ (ဒ်ပုၤထူ စံၢ်ဖိတဂၤအသိး) လၢတၢ်ဆီၣ်ထွဲအဟံၣ်ဖိယီၤဖိအဂီၢ်န့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. အဝဲဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတနီၤလၢ အသကိးဒီးအဘူးအတၢ်အိၣ်ဘၣ်ဆၢ တဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢ တၢ်ကရၢကရိ အဂၤနီၤတဖုအအိၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ (ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ထဲဒ်ကီၣ်တဲၣ်ကညီတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ကရၢကရိအိၣ်န့ၣ်လီၤ). မ့ၢ်လၢသဝီ ဝီဖိတဖၣ် တၢ်တဒုးသ့ၣ်ညါ တၢ်ဟံၣ်လီၤမ့ၢ်ပိၢ်အိၣ်အလီၢ်ဘၣ်အယီၤ ကဲထီၣ်တၢ်ပျဲတၢ်ဖုးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၄)တပတီၢ်- တၢ်ယုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤဒါ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပကသုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ဟ့ၣ် KHRG တၢ်ပျဲလၢကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ဒိန့ၢ်အိၤဖဲ လါအိၤကူးၤ၂၄သီ, ၂၀၂၁န့ၣ် ဖဲဃိၣ်န့ၢ်ခိၣ်တၢ်လီၤ ဒ---သဝီ, ဘုအါဒါကရူၢ်, ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ် စီၤ၈--- တချူးအခိၤထံကျိၤဒီးကလဲၤဆူကီၢ်ကျိၣ်တဲၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၢ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ - KHRG)

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖျါကီၢ်
ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၤဖဲ ၁၉၉၂ န့ၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘူတဖုလၢ
အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၢ်လီၤ.
KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒူသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤပၤတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၢ်
လီၤ. **KHRG** ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမ့ၢ်တဖၣ်အကလုၢ်,
အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ
ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khr.org အပူၤသ့ၣ်ဒဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ.